

Tunnistetiedot poistettu

C-537/23 - 1

Asia C-537/23

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

22.8.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Cour de cassation (Ranska)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

13.4.2023

Valittaja:

Societa Italiana Lastre SpA (SIL)

Vastapuoli:

Agora SARL

[--]

[--]

COUR DE CASSATIONIN ENSIMMÄISEN SIVIILIASIOITA
KÄSITTELEVÄN JAOSTON PÄÄTÖS,

ANNETTU 13 PÄIVÄNÄ HUHTIKUUTA 2023

[--]

Tosiseikat ja menettely

- 1 Valituksenalaisen tuomion (Rennes, 4.11.2021) mukaan ranskalainen Agora-yhtiö teki [kahden pariskuntana elävän luonnollisen henkilön (tilaajat)] tilaaman urakan toteuttamista varten italialaisen SPA Italiana Lastre -yhtiön (SIL) kanssa

verhouspaneelien toimittamista koskevan sopimuksen, jossa määrättiin seuraavaa: ”Brescian tuomioistuin on toimivaltainen kaikissa tästä sopimuksesta johtuvissa tai siihen liittyvissä oikeusriidoissa. Societa Italiana Lastre pidättää oikeuden ryhtyä oikeustoimiin ostajaa vastaan muussa toimivaltaisessa tuomioistuimessa Italiassa tai ulkomailla.”

- 2 Marraskuussa 2019 ja tammikuussa 2020 [tilaajat] nostivat häiriöiden perusteella vahingonkorvauskanteen kaikkia urakoitsijoita ja paneelien toimittajaa vastaan.
- 3 SIL esitti Agoran takuuvaatimuksesta kansainvälisen toimivallan puuttumista koskevan väitteen.
- 4 Cour d'appel hylkäsi toimivallan puuttumista koskevan väitteen ja katsoi, että lausekkeessa annettiin SIL:lle mahdollisuus saattaa asia useamman tuomioistuimen käsiteltäväksi kuin Agoralle mutta siinä ei täsmennetty objektiivisia seikkoja, joiden perusteella asianosaiset olivat sopineet sen tuomioistuimen yksilöimisestä, jossa kanne voitaisiin nostaa, ja että lausekkeessa annettiin SIL:lle siis valinnanmahdollisuus, joka oli ristiriidassa sen ennakoitavuuden tavoitteen kanssa, joka oikeuspaikkalausekkeiden on täytettävä, ja että lauseke oli näin ollen lainvastainen.

Valitusperuste

- 5 SIL arvostelee tuomiota, jolla on vahvistettu määräys, jolla hylättiin alueellisen toimivallan puuttumista koskeva väite, seuraavasti:

”1°/ pysyttäessään SIL:n esittämän alueellisen toimivallan puuttumista koskevan väitteen hylkäämisen ja jättäessään vastaamatta ratkaisevaan kanneperusteeseen, jonka mukaan asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohdan nojalla riidanalaista oikeuspaikkalauseketta oli arvioitava Italian lain eikä Ranskan lain perusteella, cour d’appel on rikkonut siviiliprosessilain (code de procédure civile) 455 §:ää;

2°/oikeuspaikkasopimuksen pätevyyttä arvioidaan nimettyjen tuomioistuinten valtion lain mukaan ja cour d'appel on rikkonut tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohtaa, kun se on katsonut, että osapuolten välinen oikeuspaikkalauseke on lainvastainen, todettuaan, että lausekkeessa nimetään Brescian tuomioistuin Italiassa, mutta jättäessään soveltamatta Italian lakia.”

Sovellettavat säännökset

- 6 Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on katsonut tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevan 27.9.1968 tehdyn yleissopimuksen nojalla (tuomio 9.11.2000, C-387/98, Coreck Maritime), että 17 artiklan 1 kappaletta on tulkittava siten, että tässä määräyksessä ei edellytetä, että

oikeuspaikkalauseke olisi muotoiltava siten, että toimivaltainen tuomioistuin voidaan päätellä pelkästään oikeuspaikkalausekkeen sanamuodon perusteella, vaan riittää, että lausekkeessa määritetään ne objektiiviset tekijät, joista sopimuspuolet ovat sopineet valitakseen sen tuomioistuimen tai ne tuomioistuimet, jotka sopimuspuolten mukaan ovat toimivaltaisia ratkaisemaan jo syntyneet tai syntyvät riidat, ja näiden tekijöiden ohella, joiden tulee olla niin täsmällisiä, että asiaa käsittelevä tuomioistuin voi päätellä, onko se toimivaltainen asiassa, voidaan tarvittaessa ottaa huomioon kunkin tapauksen olosuhteet.

- 7 Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 eli Bryssel I a -asetuksen 25 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jos asianosaiset, riippumatta heidän kotipaikastaan, ovat sopineet, että jäsenvaltion tuomioistuimen tai tuomioistuinten on ratkaistava tietystä oikeussuhteesta syntyneet tai mahdollisesti syntyvät riidat, kyseisellä tuomioistuimella tai kyseisillä tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista asia, paitsi jos sopimus on aineellisesti pätemätön tuon jäsenvaltion lain mukaan. Toimivalta on yksinomainen, jos asianosaiset eivät toisin ole sopineet.

Ennakkoratkaisupyynnön esittämisen perusteet

- 8 Asetuksen 25 artiklan 1 kohdassa otetaan käyttöön viittaus sen jäsenvaltion lakiin, jossa nimetty tuomioistuin sijaitsee, oikeuspaikkalausekkeen arvioimiseksi sen ”aineellisen pätevyyden suhteen”.
- 9 Tämä täsmennys herättää kysymyksen kyseisen viittauksen ulottuvuudesta erityisesti silloin, kun on kyse epäsuhtaisista oikeuspaikkalausekkeista, joissa vain yksi asianosainen voi valita tuomioistuimen, joka on toimivaltainen yleisesti sovellettavien oikeussääntöjen mukaan mutta joka on muu kuin tässä lausekkeessa mainittu tuomioistuin.
- 10 Mikäli toinen asianosainen väittää, että tämä lauseke on lainvastainen, koska se on epätarkka ja/tai epäsuhtainen, onko tämä kysymys ratkaistava Bryssel I a -asetuksen 25 artiklan 1 kohtaan perustuvien itsenäisten sääntöjen ja tässä asetuksessa tavoitellun ennakoitavuuden ja oikeusvarmuuden periaatteen mukaisesti vai onko se ratkaistava soveltamalla lausekkeessa nimetyn jäsenvaltion lakia? Liittyykö tämä kysymys toisin sanoen tässä säännöksessä tarkoitettulla tavalla lausekkeen aineelliseen pätevyyteen? Vai onko päinvastoin katsottava, että lausekkeen aineellisia pätevyyden edellytyksiä tulkitaan suppeasti ja että ne koskevat ainoastaan pätemättömyyden aineellisia perusteita ja ennen kaikkea petosta, erehdystä, vilpillisyyttä, väkivaltaa ja oikeustoimikelvottomuutta?
- 11 Jos kysymys lausekkeen epätarkkuudesta tai epäsuhtaisuudesta on ratkaistava itsenäisten sääntöjen perusteella, onko Bryssel I a -asetuksen 25 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että lauseketta, jossa sallitaan asianosaisen nostaa kanteen vain yhdessä tuomioistuimessa, kun taas toinen asianosainen voi nostaa kanteen tämän tuomioistuimen lisäksi missä tahansa muussa tuomioistuimessa, joka on

toimivaltainen yleisesti sovellettavien oikeussääntöjen mukaan, on sovellettava, vai siten, että sitä ei sovelleta?

12 Jos lausekkeen epäsuhtaisuus on aineellinen edellytys, miten tätä säännöstä ja erityisesti viittausta nimetyn tuomioistuimen valtion lakiin on tulkittava silloin, kun lausekkeessa on nimetty useita tuomioistuimia tai kun lausekkeessa on nimetty yksi tuomioistuin, mutta jollekin asianosaiselle on jätetty mahdollisuus valita toinen tuomioistuin, ja tätä valintaa ei ole vielä tehty sinä päivänä, jona asia pannaan vireille tuomioistuimessa:

- onko sovellettava kansallinen laki vain sen tuomioistuimen laki, joka on nimenomaisesti nimetty, riippumatta siitä, voidaanko asia saattaa myös muiden tuomioistuinten käsiteltäväksi?
- jos nimettyjä tuomioistuimia on useampi kuin yksi, onko mahdollista viitata sen tuomioistuimen lakiin, jossa kanne on tosiasiallisesti nostettu?
- lopuksi, kun otetaan huomioon Bryssel I a -asetuksen johdanto-osan 20 perustelukappale, onko viittaus nimetyn jäsenvaltion tuomioistuimen lakiin ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan kyseisen valtion aineellisia sääntöjä vai sen lainvalintasääntöjä?

NÄILLÄ PERUSTEILLA Cour de Cassation

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan perusteella

ESITTÄÄ Euroopan unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1°) Jos on olemassa epäsuhtainen oikeuspaikkalauseke, jossa vain yksi asianosainen voi valita tuomioistuimen, joka on toimivaltainen yleisesti sovellettavien oikeussääntöjen mukaan mutta joka on muu kuin tässä lausekkeessa mainittu tuomioistuin, ja mikäli toinen asianosainen väittää, että tämä lauseke on lainvastainen, koska se on epätarkka ja/tai epäsuhtainen, onko tämä kysymys ratkaistava Bryssel I a -asetuksen 25 artiklan 1 kohtaan perustuvien itsenäisten sääntöjen ja tässä asetuksessa tavoitellun ennakoitavuuden ja oikeusvarmuuden periaatteen mukaisesti vai onko se ratkaistava soveltamalla lausekkeessa nimetyn jäsenvaltion lakia [?] Liittyykö tämä kysymys toisin sanoen tässä säännöksessä tarkoitettuun lausekkeen aineelliseen pätevyYTEEN? Vai onko päinvastoin katsottava, että lausekkeen aineellisia pätevyYDEN edellytyksiä tulkitaan suppeasti ja että ne koskevat ainoastaan pätemättömyYDEN aineellisia perusteita ja ennen kaikkea petosta, erehdystä, vilpillisyyttä, väkivaltaa ja oikeustoimikelvottomuutta?

2°) Jos kysymys lausekkeen epätarkkuudesta tai epäsuhtaisuudesta on ratkaistava itsenäisten sääntöjen perusteella, onko Bryssel I a -asetuksen 25 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että lauseketta, jossa sallitaan asianosaisen nostaa kanne vain yhdessä tuomioistuimessa, kun taas toinen asianosainen voi nostaa kanteen tämän

tuomioistuimen lisäksi missä tahansa muussa tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen yleisesti sovellettavien oikeussääntöjen mukaan, on sovellettava, vai siten, että sitä ei sovelleta?

3°) Jos lausekkeen epäsuhtaisuus on aineellinen edellytys, miten tätä säännöstä ja erityisesti viittausta nimetyn tuomioistuimen valtion lakiin on tulkittava silloin, kun lausekkeessa on nimetty useita tuomioistuimia tai kun lausekkeessa on nimetty yksi tuomioistuin, mutta jollekin asianosaiselle on jätetty mahdollisuus valita toinen tuomioistuin, ja tätä valintaa ei ole vielä tehty sinä päivänä, jona asia pannaan vireille tuomioistuimessa:

- onko sovellettava kansallinen laki vain sen tuomioistuimen laki, joka on nimenomaisesti nimetty, riippumatta siitä, voidaanko asia saattaa myös muiden tuomioistuinten käsiteltäväksi?
- jos nimettyjä tuomioistuimia on useampi kuin yksi, onko mahdollista viitata sen tuomioistuimen lakiin, jossa kanne on tosiasiallisesti nostettu?
- lopuksi, kun otetaan huomioon Bryssel I a -asetuksen johdanto-osan 20 perustelukappale, onko viittaus nimetyn jäsenvaltion tuomioistuimen lakiin ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan kyseisen valtion aineellisia sääntöjä vai sen lainvalintasääntöjä?

[– –]

TYÖASIAKIRJA